

This is a self-archived version of the original publication.

The self-archived version is a publisher's pdf of the original publication.

To cite this, use the original publication:

Asteljoki, S.; Niittymäki, S.; Haarto, A. & Hallvar, A. 2021. Rajoja rikkovaa yhteistyötä lukioiden ja ammattikorkeakoulun välillä. Talk-verkkolehti, Innopeda 28.1.2021.

Link to the original publication: [URL](#)

All material supplied via Turku UAS self-archived publications collection in Theseus repository is protected by copyright laws. Use of all or part of any of the repository collections is permitted only for personal non-commercial, research or educational purposes in digital and print form. You must obtain permission for any other use.

Rajoja rikkovaa yhteistyötä lukioden ja ammattikorkeakoulun välillä

28.01.2021

Kirjoittajat

Sari Asteljoki Lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Sirpa Niittymäki Lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Antti Haarto Lehtori, Turun ammattikorkeakoulu

Anna Hallvar Hankeasiantuntija, Turun ammattikorkeakoulu

Lukioiden ja ammattikorkeakoulun yhteistyö on samaan aikaan ajankohtaista, monimutkaista, palkitsevaa ja työlästä. Tahtotila yhteistyöhön on kummallakin osapuolella suuri, mutta käytännössä kohdataan monia haasteita.

Haasteista huolimatta yhteistyö sujuu, kun yhteinen tekeminen suunnitellaan ajallisesti ja sisällöllisesti ajoissa molempien kouluasteiden opettajien kesken. Parhaiten toteutettavaksi sopivat verkko- ja hybriditoteutukset.

Lukion uudessa opetussuunnitelmassa pyritään entistä suurempiin opintokokonaisuuksiin ja tarjoamaan myös korkeakouluopintoja. Korkeakoulujen tulossopimuksissa on sovittu, että ne lisäävät yhteistyötä toisen asteen koulutuksen kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Selkeä toimintamalli etsii vielä muotoaan, mutta se avaa myös mahdollisuuksia.

Yksi suurimmista haasteista on **erilainen työn aikataulutus**, jossa lukujärjestykset ja oppituntien pituudet eivät täsmää. Lisäksi lukioissa valinnaiset kurssit alkavat vasta myöhään iltpäivällä, jolloin lukiolaisille tulee pitkiä päiviä, mikäli aikataulu saadaan muuten sopimaan. Ylioppilaskirjoitukset tuovat omat haasteensa aikataulutukseen.

Tulevaisuuden tavoitteet tulisi kuitenkin asettaa korkealle. **Jokaisen lukiolaisen tulisi lukioaikanaan keskustella ammattikorkeakouluopiskelijan kanssa.** Tässä voidaan hyödyntää sosiaalista mediaa ja muita virtuaalisia alustoja.

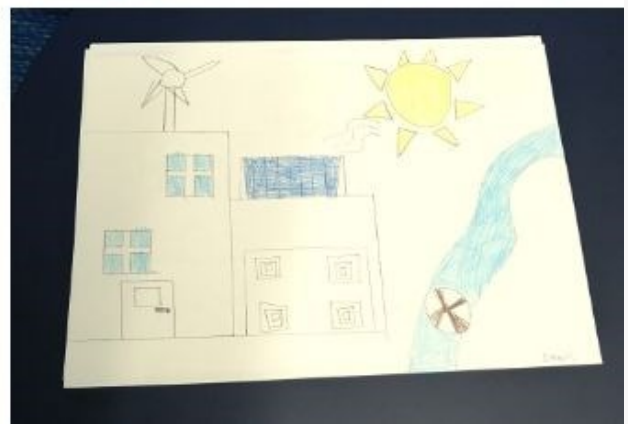
Lisäksi virtuaalikäynnit ammattikorkeakouluun ja videomateriaalit opiskelutilanteista avaavat kaikille lukioille, myös ammattikorkeakoulun kampuksesta kauempana oleville, mahdollisuuden tutustua ammattikorkeakoulun toimintaan.

Yhteistyö luo monia mahdollisuuksia

Projektipaja Tekniikan ihmeitä 5-luokkalaisille

Turun ammattikorkeakoulun **Tekniikka ja liiketoiminta -sektorin** ensimmäisen vuoden opiskelijat suorittavat opintoja monialaisissa projektipajoissa. Yksi projektipaja toteutti tapahtumapäivän yhdessä **Luostarivuoren lyseon lukion** kymmenen lukiolaisen kanssa **Vasaramäen koulun 5-luokkalaisille**. Lisäksi AMK:n opiskelijat hankkivat yrityskumppaniksi **Teollisuuden Voima Oyj Olkiluodon ydinvoimalaitoksen**.

Viidesluokkalaiset tutustuivat rasteilla fysikaalisiin ja kemiallisiin ilmiöihin, energiatehokkaaseen rakentamiseen ja kuulivat esityksen Olkiluodon ydinvoimalasta Teams:n välityksellä. Lukiolaiset ohjasivat 5-luokkalaista rastikierroksella.

Ammattikorkeakoulun opiskelijat kertoivat tapahtuman jälkeen, että lukiolaiset ottivat toimeksiannon hyvin vastaan ja hoitivat tehtävänsä tapahtumapäivänä moitteettomasti. Yhteistyö toimi vaivattomasti, sillä lukiolaisilla oli hyvä asenne projektia kohtaan ja he olivat valmiita heittäytymään toimintaan.

Lukiolaiset saivat osallistumisestaan omiin opintoihinsa ns. aktiivisen kansalaisen kurssimerkinnän. Samalla heille tarjoutui mahdollisuus nähdä ja kokea korkeakouluopiskelua.

Haasteina ammattikorkeakoulun opiskelijat kokivat mm. yhteisen aikataulun sopimisen lukiolaisten kanssa sekä sovitusta aikatauluista kiinni pitämisen. Myös kommunikointi lukiolaisten kanssa oli ajoittain haastavaa, vaikka yhteiset kommunikointitavat sovittiin projektin alussa.

Lue yhteistyöstä lisää:

- [Tekniikkaa päiväkotiin Kaskenkadun päivähoitoyksikössä](#)
- [Kiertotalouden opintokäynti Topinpuistoon](#)
- [Työelämätaitojen klinikka lukiolaisille](#)

Maistiaiset

Lukiolaiset saivat kurkistaa korkeakouluopiskeluun osallistumalla Turun ammattikorkeakoulun luentoihin, laboratorioharjoituksiin tai työpajoihin. Maistiaistarjonnan avulla oli mahdollisuus tutustua esimerkiksi kotisivujen tekoon, animaatioon ja elokuvaan, autotekniikkaan, hydrauliiikan ja pneumatiikan laboratoriotöihin sekä fysikaalisiin mittauksiin.

Lukion lehtori **Nina Brander** kehuu, että maistiaisluentojen tarjonta lukiolaisille oli todella laadukasta ja monipuolista. Lisäksi toisen asteen opiskelijoille tarjottiin ajankohtaisia ja mielenkiintoisia kokonaisopintopaketteja, kuten **Muovit ja tekstiilit kiertotaloudessa**. ”Olisin itsekkin kiinnostunut osallistumaan näihin todella ajantasaisiin opintoihin ja oppimaan taas uutta”, **Brander** toteaa.

Branderin mukaan lukioiden arki ja aikataulu ovat tiukat ja monille opettajille aikataulujen yhteensovittaminen maistiaisten kanssa tuottaa päänvaivaa: ”Toisaalta tämä pieni vaiva kannattaa nähdä, jotta lukio-opiskelijoille avautuisi korkeakoulun opiskelumahdollisuuksien ja tulevaisuuden ammattien laaja kirjo.”

Uudenlaiset TET-päivät

Lukioiden TET-tutustumispäivissä lukiolaiset pääsivät monipuolisesti tutustumaan erilaisiin tekniikan alan oppimisympäristöihin. He kuuluivat **konetekniikan opinnoista** ja **eRallycross-autoprojektista**, tutustuivat **Koneteknologiakeskuksen Turku Oy:n** toimintaan, **särmäysrobottiin** ja **3D-tulostukseen**.

Pelilaboratorion ja **theFIRMA**n oppimisympäristöissä lukiolaiset kuuluivat Tieto- ja viestintätekniikan koulutuksesta ja he saivat kokeilla, millaista on pelata virtuaalilaseilla ammattikorkeakouluopiskelijoiden tekemiä pelejä. Päivissä esiteltiin myös kemianteollisuuden ja rakennustekniikan opintoja, tutustuttiin kemian laboratorioon ja tehtiin yksinkertaisia laboratoriotöitä.

TET-tutustumispäivät olivat monipuolisia ja ne sujuivat palautteiden mukaan hyvin. Ne olivat osa lukion opinto-ohjauksen kurssia. Lukiolaisten mielestä oli hyvä, että ammattikorkeakouluopiskelijat ja teknologia-agentit kertoivat itse koulutuksestaan ja he vetivät lukiolisille toiminnallisia osuuksia.

[Lue lisää: Lukiolaiset tutustuivat tekniikan opiskeluun Turun AMK:ssa](#)

Esimerkkejä opintojaksoista

Fysikaaliset mittaukset

Opintojaksolla lukiolaiset tutustuivat **fysikaalisiin ilmiöihin** ja oppivat **mittaustekniikkaa** ja **mitatun datan analysointia**. Opintojakson laajuus oli 5 op ja suoritettut opintopisteet on mahdollista hyväksilukea ammattikorkeakouluopinnoissa.

Opintojakson toteuttaminen lisäsi lukiolaisten tietämystä Turun ammattikorkeakoulun tarjoamista mahdollisuuksista jatko-opiskelupaikkana. Ammattikorkeakoulun opettaja sai

mahdollisuuden tutustua lukiolaisten opiskelunvalmiuksiin, mitä voidaan hyödyntää uusien opetusmenetelmien kehittämiseen korkeakoulussa.

[Lue lisää](#)

Yrittäjyysopinnot

Raision lukion ja Turun ammattikorkeakoulun opettajat suunnittelivat ja toteuttivat yhdessä yrittäjyyden perusasioihin liittyvän opintojakson Raision lukiossa, jonka opetussuunnitelmassa painotetaan yrittäjyyttä. Jakso vastasi Turun ammattikorkeakoulun omaa **Yrittäjyyden perusteet** -opintojaksoa.

Tiimeissä lukiolaiset kehittivät toinen toistaan luovempia yritysideoita, joista osa liittyi myös tekniikan alaan. Nuoruuden into näkyi toiminnassa. Opintojakson aikana lukiolaiset haastattelivat yrittäjiä ja tutustuivat erilaisten yrittäjien tarinoin.

Lukion ja korkeakoulun opettajien keskinäinen tiivis ja tehokas yhteistyö takasi opintojakson onnistumisen. Yhteistyö toi lisäarvoa niin opiskelijoille kuin opettajillekin. Nyt opettajat ymmärtävät paremmin toisiaan, kun heille annettiin mahdollisuus vaihtaa kokemuksia ja pedagogisia näkemyksiä.

Lukion lehtorin **Janina Lönnrothin** mielestä verkkokurssi oli lukiolaisille haastava, muttei ylivoimainen. Opiskelijat tarvitsivat jatkuvaa kannustusta, ohjausta ja apua tehtävien tekemisessä, joten lukiossa toimivan ohjaavan opettajan merkitys oli suuri.

Janina Lönnroth kertoo, että oli mielenkiintoista seurata ryhmän taitojen kehittymistä ja ajatusten kypsymistä kurssin aikana. Kaikkein parasta tässä yhteistyössä on ollut kuitenkin huomata, miten hyvin vasta 16-vuotiaat nuoret ovat ensimmäisen lukiovuotensa ohessa suorittaneet myös vaativia korkeakouluopintoja.

[Lue lisää](#)

Lukion työelämäkumppanit -hanke

Esitetyt yhteistyöesimerkit kuuluvat **Lukion työelämäkumppanit -hankkeeseen**, jota toteutetaan Turun, Vaasan ja Porin kaupungin lukioden, Turun ammattikorkeakoulun ja Turun yliopiston kumppanuusverkostossa.

Käytännön tavoitteena on lisätä lukiolaisten valmiuksia tehdä tulevaisuutta koskevia ratkaisuja ja nopeuttaa lukio-opintonsa päättäneiden siirtymistä jatko-opintoihin ja työelämään. Tähän pyritään muodostamalla lukioden työelämäkumppanuusverkostoja sekä

näiden lukioverkostojen ja korkeakoulujen tiiviimmällä yhteistyöllä sekä kehittämällä uudenlaisia työelämälähtöisiä oppimisympäristöjä ja yhteistyömalleja.

[Lue lisää hankkeesta](#)

Lähteet:

Asteljoki, S. 2019. Lukion ja ammattikorkeakoulun yhteistyö innostaa yrittämään. Teoksessa: Römer-Paakkanen, T., Suonpää, M. & Hermiö, A. Yrittäjyyskasvatuksen kaari. Lapsuudesta tulevaisuuden työhön. Haaga-Helian julkaisut 12/2019. 13. Yrittäjyyskasvatuspäivät. Haaga-Helian ammattikorkeakoulu. Helsinki, 268-277.

Autero, H. 16.11.2020. Luostarivuoren Lyseon lukio opinto-ohjaaja. Luostarivuoren Lyseon lukio.

Brander, N. 11.11.2020. Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukion biologian ja maantiedon lehtori. Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio.

Lukiolaki 10.8.2018/714. *Finlex*. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180714>

Lukion työelämäkumppanit –hanke. 1.10.2018–31.7.2021. <http://www.koulutustakuu.fi/lukion-tyoelamakumppanit/>

Lönnroth, J. 10.11.2020. Yrittäjyyslinjan vetäjä ja yhteiskuntaopin lehtori. Haastattelu. Raision lukio.

OKM. (2019). Katse korkealle. Näkökulmia lukioiden ja korkeakoulujen yhteistyöhön. *Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2019:6*. Helsinki.